

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Olaszy-Kiss Gyula ügyvéd által képviselt felperesnek, a dr. Láng Géza jogtanácsos által képviselt alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2010. január 4. napján meghozott, 26.P.22.253/2006/31. számú ítélete ellen, a felperes részéről 33. és 36., míg az alperes részéről 34. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit pedig helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 100.000 (százezer) forint másodfokú részperköltséget és térítsen meg az államnak külön felhívásra az alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 336.100 (háromszázharminchatezer-egyszáz) forint fellebbezési eljárási illetékéből 266.600 (kettőszázhatvanhatezer-hatszáz) forintot.

A fennmaradó 69.500 (hatvankilencezer-ötszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket a felperes személyes költségmentessége folytán az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2004. december 20-án közlekedési balesetet szenvedett úgy, hogy őt egy személygépkocsi elütötte. A balesetet okozó gépjármű felelősségbiztosítója az alperes. A gépjármű vezetőjének a büntetőjogi felelősségét bíróság jogerős ítéletével megállapította. A felperes a balesetben a bal lábszár komplett törését, bal oldali homlok és halántéklebenyre terjedő agyzúzódást, pókhálóhártya alatti vérzést szenvedett el. Sérülései következtében bal térd és bokaizülete mozgáskorlátozottá

vált. Az agyzúzódása egy év alatt gyógyult meg. A felperes 2005. februárjától 2005. júniusáig gondozásra szorult. A balesetben keletkezett sérülései, illetve azok maradványállapota miatt háztartási munkát és kerti mezőgazdasági munkát nem tud végezni. Az alperes 2005. december 14-én 200.000 forintot, 2007. január 22-én 1.000.000 forintot, 2007. november 19-én 300.000 forintot megfizetett a felperesnek.

A felperes a balesetből eredő kárainak megtérítése iránt terjesztett elő keresetet. Nem vagyoni kártérítésként 2.900.000 forintot, baleseti ruhakárként 30.000 forintot, kórházba vásárolt ingóságok költségeként 60.000 forintot, látogatási költségként 78.218 forintot, gyógyászati segédeszközök költségeként 11.920 forintot, élelemfeljavítás költségeként 40.000 forintot, gondozási díj jogcímén 320.000 forintot követelt. Háztartási kisegítő költségeként 1.500.000 forintot, valamint 2009. március 1-től havonta 30.000 forint járadékra tartott igényt. Mezőgazdasági kisegítő költségeként 588.069 forint és 2009. november 1-től havonta 10.725 forint járadék, gyógyszerköltségként 10.000 forint, kulturális többletköltségként 32.000 forint, fűtési többletköltségként 48.000 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest a kártérítés után a keresetlevében megjelölt időpontoktól törvényes mértékű kamat és a perrel felmerült költségek megfizetésére is. A nem vagyoni kártérítés iránti igénnyel kapcsolatban hivatkozott arra, hogy a felperes baleseti sérülései 40% mértékű munkaképesség-csökkenést okoztak.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset jogalapját részben vitatta. Álláspontja szerint a felperes 40% mértékű munkaképesség-csökkenése csak részben vezethető vissza a balesetben keletkezett sérülésekre, másik részben azokat a felperes egyéb megbetegedései idézték elő. A baleseti ruhakár és a gyógyászati segédeszközök költségének felmerülését és összegét elismerte. A látogatási költség összegét 40.000 forint, a háztartási kisegítő költségének összegét havonta 10.000 forint, a gyógyszerköltség összegét havonta 2.500 forint erejéig ismerte el. Vitatta a kórházi ingóságok, az élelemfeljavítás, a gondozás és a mezőgazdasági kisegítő költségének indokoltságát. Vitatta továbbá a kulturális többletköltség és a fűtési többletköltség felmerülését. Kifejtette, hogy a peren kívül megfizetett 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítés alkalmas a felperes nem vagyoni kárainak teljes kiegyenlítésére. Az általa vitatott tételek tekintetében a kereset elutasítását kérte. Kérte, hogy a bíróság kötelezze a felperest perköltség megfizetésére is.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 4.802.182 forintot, ebből 2.930.000 forint után 2004. december 21. napjától 2004. december 31. napjáig a költségvetési törvény szerinti, 2005. január 1. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát, 98.218 forint után 2005. január 15. napjától, 11.920 forint után 2005. február 25. napjától, 200.000 forint után 2005. április 20. napjától, 870.000 forint után 2007. augusztus 1. napjától, 617.044 forint után 2009. június 1. napjától, 10.000 forint után 2005. augusztus 20. napjától, 18.000 forint után 2005. április 20. napjától, 48.000

forint után 2005. április 1. napjától a kifizetésig, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 2010. január 1. napjától minden hónap 5. napjáig havi 15.000 forint járadékot háztartási kisegítő díja címén. Az elmaradt és a jövőben esedékes járadékok tekintetében az ítéletet előzetesen végrehajthatónak nyilvánította. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesek 250.000 forint perköltséget. Úgy rendelkezett, hogy a le nem rótt kereseti illetéket és az állam által előlegezett költséget az állam viseli. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Ítéletének indoklásában megállapította, hogy a balesetet okozó gépjármű üzembentartójának kártérítési felelőssége a Ptk. 345. § (1) bekezdése, az alperes helytállási kötelezettsége a 190/2004. (VI. 8.) Kormányrendelet 8. § (1) bekezdése alapján áll fenn. A perben szerzett orvosszakértői vélemény alapján úgy foglalt állást, hogy a maradandó mozgásszervi elváltozások, és az egy éves időtartam alatt meggyógyuló agyzúzódás a felperesnek nem vagyoni kárt okoztak. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes által már korábban teljesített 1.500.000 forint, és további 2.900.000 forint nem vagyoni kártérítés együttesen állnak arányban a felperest ért nem vagyoni károk mértékével, és alkalmasak azok kiküszöbölésére. A baleseti ruhakár és a gyógyászati segédeszközök költségének összegét az alperes elismerésére tekintettel a keresettel megjelölt összeggel egyezően állapította meg. Mivel a kórházba vásárolt ingóságok költségét a felperes nem tudta tételesen bizonyítani, ennek összegét mérlegeléssel 20.000 forintban állapította meg. A látogatási költség felmerülését köztudomású ténynek tekintette és annak összegét a tanúvallomások alapján 78.218 forintban elfogadta. Szintén köztudomású tényként tekintette azt, hogy a felperes felgyógyulásáig ételmezésének feljavítása indokolt volt. Az ételfeljavítás költségét mérlegeléssel 40.000 forintban állapította meg. Az orvosi szakvélemény alapján úgy foglalt állást, hogy a felperes 4 hónapig szorult gondozásra. Gondozását hozzátartozója látta el és erre figyelemmel a gondozás költségét 160.000 forint erejéig ítélte indokoltnak. Megállapította, hogy a háztartási kisegítő igénybevétele a felperes részéről indokolt. Figyelembe véve azt, hogy ezt a tevékenységet is a felperes hozzátartozója látta el, a háztartási kisegítő költségét havonta 15.000 forint összegben állapította meg. Mivel ez a költség a jövőben is felmerül, megalapozottnak találta a felperes járadék iránti igényét is. A mezőgazdasági kisegítő költségével kapcsolatban a tanúk vallomásából megállapította, hogy a kerti munkákat a balesetet megelőzően a felperes végezte, a kertet ő tartotta rendben és gondozta. Az orvosszakértői vélemény alapján megállapította, hogy ennek a tevékenységnek az ellátására a felperes a baleseti sérülései miatt nem képes, ezért ezen a jogcímen előterjesztett kártérítési igény alapos. A mezőgazdasági kisegítő költségének összegét 2004. december 21-től 2005. december 31-ig terjedő időre 115.258 forintban, 2006-ra 116.116 forintban, 2007-re 127.270 forintban, 2008-ra 128.700 forintban, 2009-re 128.700 forintban állapította meg. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes az életkora és egyéb, nem a balesetre visszavezethető betegségei is gátolták volna a mezőgazdasági munka végzésében, ezért ezen a jogcímen járadék megállapítását nem találta indokoltnak. Az orvosi szakvélemény alapján úgy foglalt állást, hogy a fájdalomcsillapítók és véráldagsgátlók alkalmazása indokolt volt. Ezek költségét a

csatolt számlák alapján 10.000 forintban állapította meg. A kulturális többletköltség felmerülését köztudomású ténynek tekintette és az ezen a jogcímen előterjesztett igényt mérlegeléssel 18.000 forint összegben ítélte megalapozottnak. A kihallgatott tanúk vallomásából megállapította, hogy a felperesnek a fűtéssel többletköltsége keletkezett, ami a balesettel okozati összefüggésbe hozható. Álláspontja szerint az ezen a jogcímen igényelt 48.000 forint nem eltúlzott.

Az ítélet ellen mind a felperes, mind az alperes fellebbezést terjesztettek elő.

A felperes fellebbezése az ítélet részbeni megváltoztatására, a gondozási díj 320.000 forintra, és a háztartási kisegítő költségének 1.740.000 forintra való felemelésére irányult. Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest 2010. január 1-től havonta 10.725 forint mezőgazdasági kisegítő költségét pótló járadék megfizetésére is. A felperes álláspontja szerint a gondozás költségeként havi 80.000 forint és a háztartási kisegítő költségeként havi 30.000 forint nem eltúlzott akkor sem, ha ezeket a tevékenységeket a felperes hozzátartozója látta el. Hivatkozott arra, hogy a mezőgazdasági kisegítő költségét pótló járadék azért megalapozott, mert a mezőgazdasági munka elvégzésére a felperes kizárólag a balesetben kialakult betegségei miatt nem képes.

Az alperes a fellebbezésében szintén az ítélet részbeni megváltoztatását kérte. Véleménye szerint a felperes nem baleseti eredetű megbetegedéseire tekintettel a peren kívül megfizetett 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítés alkalmas volt a felperes nem vagyoni kárainak kiegyenlítésére. Hivatkozott arra, hogy a felperes az élelemfeljavítás indokoltságát nem bizonyította. Előadta, hogy a felperes csak 2 hónapig szorult teljes gondozásra, ezt követően csak részleges gondozása volt indokolt. Emiatt gondozási díjként legfeljebb 80.000 forintra tarthat igényt. Kifejtette, hogy a háztartási kisegítő és a mezőgazdasági kisegítő igénybevétele legfeljebb 4 hónapig volt indokolt. A háztartási kisegítő költségeként legfeljebb 60.000 forint jár a felperesnek. A felperes a mezőgazdasági kisegítő költségének megtérítésére csak 50%-ban tarthat igényt, mert a mezőgazdasági munkák elvégzésében nem csak a balesetben keletkezett egészségromlása, hanem egyéb betegségei is akadályozták. Hivatkozott arra is, hogy a felperes kórházi tartózkodásának időtartamára fűtési többletköltség nem merült fel, így ezen a jogcímen legfeljebb 24.000 forint jár a felperesnek.

Egyik peres fél sem támadta a fellebbezésében az elsőfokú bíróságnak a baleseti ruhákra, a kórházi ingóságokra, a látogatási költségre, a gyógyászati segédeszközök költségére, a gyógyszerköltségre és kulturális többletköltségre vonatkozó rendelkezését. Ezért ezek az ítéleti rendelkezések a Pp. 228. § (3) bekezdése értelmében elsőfokon jogerőre emelkedtek. Erre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét csupán a nem vagyoni kártérítés, az élelemfeljavítás, a gondozás, a háztartási- és a mezőgazdasági kisegítő költsége, valamint a fűtési többletköltség tekintetében vizsgálta felül.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy mind a felperes, mind az alperes fellebbezése megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg. Helyes a tényállásból levont jogi következtetése és az arra alapított érdemi döntése is, azzal a Fővárosi Ítéltábla egyetért. Ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - annak helyes indokaira utalással - helybenhagyta.

A fellebbezésekben foglaltakkal kapcsolatban a Fővárosi Ítéltábla a következőkre mutat rá.

A felperesnek a balesetben keletkezett sérülései maradandó testi fogyatékoságot és 40% mértékű munkaképesség csökkenést okoztak. Ezek a körülmények a felperes életminőségét hátrányosan változtatták meg, mindennapi életvitelét nagymértékben megnehezítették. A perben kihallgatott tanúk vallomásából megállapítható, hogy a felperes a baleset előtt a kertjét maga művelte, a háztartását maga vezette. Ezekben a tevékenységekben döntő mértékben a balesetben elszenvedett sérülések miatt bekövetkezett egészségromlása akadályozza meg. Ezekből a személyi hátrányokból a felperesnek nem vagyoni kára keletkezett. A sérelem jellegére és súlyosságára tekintettel, a nem vagyoni károk kiküszöbölésére az alperes által megfizetett 1.500.000 forint nem elegendő. A felperes nem vagyoni kárainak teljes kiegészítésére a 4.400.000 forint arányos és nem eltúlzott.

A perben beszerezett orvosi szakvéleményből megállapítható, hogy a felperes 4 hónapig teljes gondozásra szorult. A gondozási költség összegének megállapításánál azonban figyelembe kell venni azt, hogy a felperest hozzátartozója gondozta. A hozzátartozót nem illeti meg a szakképzett gondozó térítésével azonos összegű díjazás, figyelemmel arra is, hogy a szakképzett gondozó térítésének összege tartalmazza az adót, a járulékokat, illetve a kereskedelmi árrést is.

A Pp. 163. § (3) bekezdésének alkalmazásával köztudomású tényként fogadható el az, hogy a balesetet szenvedett személy élelmeyésének feljavítása a felgyógyulás időpontjáig indokolt. Az élelmeyfeljavítás költségét az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (3) bekezdésének helyes alkalmazásával, okszerű mérlegeléssel állapította meg.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a háztartási munkákat és a kerti munkákat a felperes a balesetben elszenvedett sérüléseire visszavezethető okból nem tudja ellátni. Ezért mind a háztartási, mind a mezőgazdasági kisegítő költségének megtérítésére irányuló igénye megalapozott.

A fűtési többletköltség felmerülését a felperes tanúkkal bizonyította, a többletköltség összegét az elsőfokú bíróság ugyancsak a Pp. 206. § (3) bekezdésének helyes alkalmazásával, okszerű mérlegeléssel állapította meg.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a szerint alkalmazott, Pp. 81. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest másodfokú részperköltség megfizetésére. A

perkölségként megítélt ügyvédi munkadíj összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg. A munkadíj 20.000 forint általános forgalmi adót tartalmaz.

A Fővárosi Ítéltábla az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1), (2) bekezdése és 14. §-a alapján rendelkezett az alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viseléséről.

Budapest, 2010. november 12.

. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke, Dr. Lente Sándor s. k. előadó bíró, Dr. Németh László s. k. bíró